

Kommunstyrelsen

Ordförande från oppositionen i kommunrevisionen

Motion den 23 april 2018 av Khashayar Farmanbar m.fl. (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

I motion av den 23 april i år föreslås att ordförande i kommunrevisionen ska väljas från oppositionen och att Nacka kommuns reglemente för revisorer, i vilket bl.a. framgår att ordförande ska utses inom majoritetens partier, ändras till följd härav. Enligt kommunallagen utses kommunfullmäktiges revisorer genom val. Varje revisor utför sitt uppdrag självständigt. I samband med den nya kommunallagens införande föreslog utredningen att ordförande bland revisorerna, om en sådan väljs, ska väljas från den politiska minoriteten. Detta skulle enligt utredningen vara en markering av vikten att uppdraget bedrivs fristående från den politiska majoriteten. Regeringen bedömde dock i sina förarbeten att övervägande skäl talade mot en sådan reglering. Enligt regeringen har det bl.a. en begränsad faktisk betydelse om ordförandeposten innehas av majoriteten eller minoriteten, eftersom revisorer har att agera självständigt i sitt granskningsuppdrag. Kommunstyrelsen föreslås vid sammanträde den 3 december i år föreslå kommunfullmäktige att anta ett reviderat reglemente för kommunfullmäktiges revisorer där ordföranden inte behöver utses inom majoritetens partier. Med anledning härav föreslås det att inga ändringar ska göras i reglementet med anledning av motionen. Förslagen i motionen bör därmed avslås.

Förslagen i motionen

Motionärerna tar i sin motion av den 23 april 2018 upp att det i allt fler kommuner är etablerat att kommunrevisionens ordförande väljs från oppositionen och att det finns en etisk poäng att ha den ordningen. Enligt motionärerna har Sveriges Kommuner och Landsting angett att 87 procent av kommunerna har det på det sättet. Mot den bakgrunden föreslår motionärerna att ordförande i kommunrevisionen ska väljas från oppositionen och att även Nacka kommuns reglemente för revisorer ändras till följd härav.

Juridik- och kanslienhetens utredning och bedömning

Den 1 juli i år trädde den nya kommunallagen i kraft. Utöver en ny struktur samt ett mer enhetligt och modernt språk, har rollfördelningen mellan de anställda och förtroendevalda gjorts tydligare, fullmäktige har fått möjlighet att bestämma att styrelsen ska besluta i specifika frågor som rör andra nämnders verksamhet, den kommunala anslagstavlan har blivit webbaserad och sakkunniga revisionsbiträdens roll har stärkts.

Enligt kommunallagen utses kommunfullmäktiges revisorer genom val. Varje revisor utför sitt uppdrag självständigt och det förutsätts att fullmäktige till revisorer väljer person som uppfyller de självklara kraven på oberoende, effektivitet och kompetens.

Enligt Nacka kommuns reglemente för fullmäktiges revisorer som antogs 2011 utses fullmäktige en av revisorerna, vilka är lägst fem till antalet, till sammankallande för första sammanträdet. Före januari månads utgång året efter valåret ska revisorerna, enligt reglementet, bland sig utse ordförande och vice ordförande för mandatperioden. Ordförande ska utses inom majoritetens partier.

Som ett led i att stärka oberoendet föreslog utredningen i betänkandet ”En kommunallag för framtiden”¹ att ordförande bland revisorerna, om en sådan väljs, ska väljas från den politiska minoriteten. Detta skulle enligt utredningen vara en markering av vikten att uppdraget bedrivs fristående från den politiska majoriteten. (SKL har i sin rapport² visat att 87 procent av 253 kommuner (antalet svarande kommuner) år 2015 valt ordförande från minoriteten). Trots förslaget ansåg regeringen i förarbetena till den nya kommunallagen³ att övervägande skäl talade mot en reglering. Skälen uppgavs bl.a. vara att en reglering felaktigt kan ge sken av att valet av ordförande har en partipolitisk koppling. Eftersom revisorerna har att agera självständigt i sitt granskningsuppdrag har det enligt regeringen en begränsad faktisk betydelse om ordförandeposten innehas av majoriteten eller minoriteten. Regeringen ansåg det även problematiskt att begreppen minoritet och majoritet inte hade någon klar definition. Vissa remissinstanser anförde att en reglering skulle vara ett ingrepp i den fria nomineringsrätten och utgöra en inskränkning i det kommunala självstyret, vilket regeringen instämde i.

Vid sammanträdet den 3 december 2018 föreslås kommunstyrelsen i ett separat beslutsärende föreslå kommunfullmäktige att anta ett reviderat reglemente för kommunfullmäktiges revisorer där ordföranden inte behöver utses inom majoritetens partier. Skälet härtill är att ordförandeposten för revisorerna, såsom tydliggjorts ovan, saknar en partipolitisk koppling. Med anledning härav föreslår juridik- och kanslienheten att inga ändringar ska göras i reglementet med anledning av motionen. Förslagen i motionen bör därmed avslås.

¹ SOU 2015:24 sid 635-637

² Några fakta om förtroendevalda revisorer i kommuner, landsting och regioner, Sveriges Kommuner och Landsting, 2016

³ Prop. 2016/17:171 sid 246-247

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut bedöms inte innebära några konsekvenser för barn.

Bilaga

Motion

Sidrah Schaider
Tf stadsjurist
Juridik- och kanslienheten

Emelie Sunnliden Ceder
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten